

ADR CENTRU

Str. Decebal nr.12, 510093
Alba Iulia

Tel.: (+ 40) 258 - 818616
(+ 40) 258 - 815622
Fax: (+ 40) 258 - 818613
Internet: www.adrcentru.ro
e-mail: office@adrcentru.ro

Nr. 24424 / 14.07.2020

CĂTRE CONSILIUL JUDEȚEAN HARGHITA Domnului Președinte Csaba Borboly

În atenția domnului Barti Tihamer, Vicepreședinte

Email: info@judetulharghita.ro; bartitihamer@judetulharghita.ro, pelilevente@judetulharghita.ro

Referitor la: Observații privind Versiunea 0 a POR 2021-2027 – Regiunea Centru

Stimate Domnule Președinte,

Vă mulțumim pentru propunerile transmise la Versiunea 0 a POR 2021-2027 pentru Regiunea Centru și vă asigurăm că propunerile dumneavoastră vor fi analizate în ceea ce privește oportunitatea includerii lor în POR 2021-2027.

Vă menționăm că ADR Centru a transmis prin adresa nr. 22737/30.06.2020 Versiunea 0 a POR 2021-2027 pentru Regiunea Centru tuturor membrilor CDR și CRP Centru pentru propuneri și observații. Până la data de 10.07.2020 am primit propuneri de la 4 entități de la nivel regional (2 consilii județene – Harghita și Mureș, o universitate și Agenția de Mediu Sibiu). ADR Centru a mai transmis propunerea de structură a POR 2021-2027 către partenerii regionali la sfârșitul lunii aprilie 2020, ca urmare a acestui demers fiind primite observații și propuneri de la 10 entități de la nivel regional, fiecărei dintre acestea răspunzându-i-se punctual asupra observațiilor și propunerilor făcute, o parte din aceste propuneri fiind integrate în cadrul versiunii 0.

Referitor la propunerile venite pentru versiunea 0: Universitatea din Alba Iulia a menționat că nu are observații, Agenția de Mediu Sibiu ne-a sprijinit cu anumite date suplimentare pe zona de parcuri protejate, Consiliul Județean Mureș a menționat că apreciază faptul că față de prima variantă transmisă operațiunile au fost regândite pentru a lărgi sfera de aplicabilitate și că așteaptă modul de alocare a sumelor pe aceste priorități, iar Consiliul Județean Harghita a avut intervenții punctuale asupra documentului, intervenții asupra cărora o să ne exprimăm punctul de vedere mai jos:

1. Formatul de template pentru scrierea Programului este unul care trebuie să includă sintetic și logic, nevoile identificate, obiectivele specifice selectate pentru a rezolva aceste nevoi, strategia propusă, justificarea obiectivelor selectate, tipurile de intervenții și indicatori, alocări financiare și să respecte prevederile din Regulamente, limita de caractere propusă și logica intervențiilor. Din discuțiile purtate cu Comisia Europeană și nivelul național recomandările au fost să se includă tipuri de intervenții generale, nu punctuale și specifice, acestea făcând obiectul Ghidurilor cu condițiile de accesare. Includerea unor aspecte specifice și prea detaliate în cadrul Programului va îngreuna implementarea acestuia, iar orice modificare sau schimbare de abordare care apare pe parcursul implementării ca necesară va trebui să urmeze întregul proces de aprobare la Comisia Europeană.
2. Pe partea de sprijinire a cercetării-dezvoltării și inovării și sprijinirii firmelor – Axa 1 a Programului - o parte din propunerile dumneavoastră fac obiectul tipurilor de intervenții deja incluse. Unele dintre propunerile dumneavoastră sunt prea specifice, făcând obiectul unui proiect, fiind acoperite de intervențiile propuse – de ex. "dezvoltarea firmei de instalații, echipamente pentru lucrări". Alte intervenții de tipul: parcuri industriale agrare sau de logistică agrară, hale comunitare, promovarea produselor locale, dezvoltarea rezervoarelor de fructe de pădure, inovația agrară – nu fac obiectul finanțării prin intermediul Fondului European de Dezvoltare Regională (FEDR) care finanțează POR, ci sunt finanțate prin Politica Agricolă Comună – FEADR (Fondul European pentru Agricultură și Dezvoltare Rurală).

3. La capitolul "main target groups" se trec grupurile țintă și nu tipurile de beneficiari, aceștia nu sunt incluși în cadrul Programului.
4. Pe partea de digitalizare, majoritatea propunerilor dumneavoastră sunt incluse în tipurile de intervenții propuse. Partea de extindere rețele de tip wifi se finanțează prin intermediul Programului pentru Creștere Inteligentă și Digitalizare.
5. Pe măsurile de eficiență energetică – partea de producere energie se finanțează prin Programul de Dezvoltare Durabilă, iar partea de "platforme carnivore mari" face obiectul FEADR, stațiile de încărcare auto cu energii regenerabile intră la mobilitate urbană și nu la regenerare urbană.
6. Infrastructura de ciclism poate fi finanțată prin intermediul POR înafara zonelor urbane, dacă există un Plan de Mobilitate Urbană Durabilă la nivel de zonă metropolitană sau Zonă Funcțională Urbană. De asemenea acestea pot face și obiectul proiectelor de reabilitare drumuri județene pe traseul acelor drumuri care vor fi reabilitate sau de asemenea pot fi incluse în zonele turistice, cu mențiunea că infrastructurile turistice fac obiectul Obiectivului de Politică 5 al CE și în acest sens orice finanțare făcută în domeniul turismului pe acest obiectiv trebuie să fie parte a unei strategii teritoriale.
7. Pe infrastructura de transport multe din propunerile dumneavoastră sunt incluse în tipul de intervenție menționat, însă o parte dintre acestea cum sunt: drumuri forestiere, drumuri agricole, drumuri comunale nu fac obiectul FEDR și nu pot fi finanțate prin POR, fiind eligibile pe FEADR. Iar sistemele de canalizare și apă intră pe Programul de Dezvoltare Durabilă.
8. În cadrul infrastructurii educaționale se finanțează prin FEDR doar partea de infrastructură, partea de formare profesională se finanțează din Fondul Social European + (FSE+) și face obiectul Programului Operațional Capital Uman. Se preconizează corelarea investițiilor pe infrastructură educațională cu cele pe capital uman, în special în ce privește învățământul dual și cel profesional și tehnic, inclusiv prin corelarea apelurilor de proiecte de pe POR și POCU.
9. Partea de educație și politici în domeniul educație este politică națională și se decide la nivel național, la fel ca și partea de curricula propusă pentru învățământ. Tot ce ține de agricultură și dezvoltare rurală vor face obiectul Programului pentru agricultură și dezvoltare rurală, inclusiv partea de licee agricole și educație în domeniul agricol.
10. Pe partea de OP 5 – O Europă mai aproape de cetățeni, Axa prioritară 6 a POR – O Regiune mai atractivă, trebuie menționat în primul rând că orice investiție în turism realizată va trebui să facă obiectul unei strategii teritoriale – SIDU (Strategii integrate de dezvoltare urbană) mai ales că principalele investiții vor trebui să vizeze spațiul urban sau alte strategii teritoriale. Fără existența unei astfel de strategii nu se vor putea finanța aceste tipuri de investiții. Partea de infrastructură de cazare ține de mediul privat și va face obiectul Axei prioritare 1 a POR 2021-2027 prin intermediul căreia se sprijină mediul privat și firmele. De asemenea, investițiile care intră sub ajutor de stat și care se adresează și mediului privat – parcuri de aventură, bazine de înot, pârtii de ski, centre de agrement, având în vedere natura lor și fondurile alocate pe cele două axe prioritare, se doresc finanțate prin intermediul Axei prioritare 1, Axa prioritară 6 să rămână pentru investițiile publice în turism, prioritare la nivel regional, pentru patrimoniu și pe partea de dezvoltare urbană integrată. Partea de digitalizare și digitizare, în funcție de ponderea cheltuielilor în total investiție va putea face obiectul Axei prioritare 5 sau Axei prioritare 2 dacă cheltuielile de digitizare și digitalizare sunt majoritare.

Vă mulțumim pentru contribuții și pentru tot sprijinul acordat și vă stăm la dispoziție pentru orice clarificări și informații suplimentare!

**Cu stimă,
Director General
Simion Crețu**